

Sivuston toteutus WordPressillä

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Tieto- ja viestintätekniikka, insinööri (AMK), Riihimäen kampus

Kevät 2020

Peetu Oksanen

TIIVISTELMÄ

Tämän opinnäytetyön aiheena oli verkkosivun suunnittelu WordPress-julkaisujärjestelmällä. WordPress on alunperin blogialustana suosiota saavuttanut sisällönhallintajärjestelmä. Se on ilmainen ja helppokäyttöinen joten se sopii hyvin aloittelijoillekin.

Työn alussa perehdyttiin sisällönhallintajärjestelmiin, sekä verkkosännöintiin ja sen tarjoajiin ja vertailtiin niistä käytetyimpiä. Vaikka opinnäytetyössä vertailtiin muita sisällönhallintajärjestelmiä, pääasiassa työssä kerrottiin WordPress-järjestelmän asentamisesta ja käyttämisestä. Myös verkkosännöinnistä kerrottiin vain yleisesti, eikä niihin perehdytty tässä työssä.

Opinnäytetyön lopussa kerrottiin hieman yleisimpiä nopeusoptimointiin liittyviä ongelmia ja miten niitä ratkaistaan. Viimeisenä aiheena on kehitysympäristöt, joita on hyvä käyttää sivustoja kehittäessä. Opinnäytetyön oli tarkoitus toimia oppaana mahdollisesti verkkosivuja suunnittelevalle, ja sille asetettuihin tavoitteisiin päästiin.

Avainsanat CMS, sisällönhallintajärjestelmä, wordpress, www-sivut

Sivut 36 sivua ja liitteitä 0 sivua

ABSTRACT

The topic of this thesis was the implementation and usage of WordPress content management system. WordPress has become a popular content management system which originally started as blogging platform. It is free and easy to use, so it is suitable even for beginners.

In the beginning of this thesis, content management systems, as well as web hosting and its providers were introduced, and the most used ones were compared. Even though other content management systems were compared, mainly the work focuses on installing and using WordPress. Web hosting has also only been described in general and it is not studied in more detail in this work.

At the end of this thesis the most common problems of speed optimization and their solutions were discussed. The last topic was development environments that are commonly used when developing websites. The purpose of this thesis was to act as a manual for anyone who might be interested in developing a website and that goal was achieved.

Keywords CMS, content management system, web pages, wordpress

Pages 36 pages and appendices 0 pages

Sisälllys

Käytetyt termit ja lyheneet

1	Johdanto	1
2	Sisällönhallintajärjestelmä.....	1
2.1	Käytetyimmät sisällönhallintajärjestelmät	2
2.1.1	WordPress	3
2.1.2	Joomla	3
2.1.3	Drupal.....	3
3	Verkkosisäntöinti ja sen tarjoajat.....	3
3.1	Verkkosisäntöinti	4
3.2	Verkkosisäntöinnin tarjoajia	4
3.2.1	Bluehost	4
3.2.2	TsoHost.....	5
3.2.3	InMotion Hosting	5
3.2.4	1&1 IONOS	5
3.2.5	HostGator.....	5
4	WordPressin asentaminen ja käyttö	6
4.1	Asennus.....	6
4.2	Kirjautuminen ja ohjausnäkyä	8
4.3	Artikkelit.....	9
4.3.1	Otsikko.....	10
4.3.2	Sisältö	10
4.3.3	Esikatselu.....	11
4.3.4	Kategoriat ja avainsanat.....	11
4.4	Mediakirjasto	11
4.5	Sivut.....	12
4.6	Kommentit	13
4.6.1	Komentoinnin asetukset	13
4.6.2	Kommenttien hallinta	14
4.7	Ulkoasu.....	15
4.7.1	Teemat	15
4.7.2	Teeman muokkaaminen.....	16
4.7.3	Pienoisohjelmat.....	16

4.7.4	Valikot.....	17
4.7.5	Muokkain.....	19
4.7.6	Maksulliset teemat.....	20
4.8	Liitännäiset.....	20
4.8.1	Esimerkkejä hyödyllisistä liitännäisistä	22
4.8.2	WooCommerce	22
4.8.3	Yoast SEO.....	22
4.8.4	WPML.....	22
4.8.5	WPForms	22
4.8.6	Advanced Custom Fields	23
4.8.7	Akismet.....	23
4.9	Käyttäjät	23
4.9.1	Käyttäjän lisääminen	23
4.9.2	Käyttäjäroolit.....	24
4.10	Asetukset.....	25
4.10.1	Kirjoittamisen asetukset.....	26
4.10.2	Lukemisen asetukset	27
4.10.3	Keskustelun asetukset.....	28
4.10.4	Mediakirjaston asetukset.....	29
4.10.5	Osoiterakenteen asetukset	30
5	WordPress-sivuston nopeusoptimointiprosessi	31
5.1	Välimuisti-liitännäinen	31
5.2	Kuvien optimointi.....	32
5.3	Parhaita käytäntöjä	33
5.3.1	Sivuston pitäminen ajan tasalla	33
5.3.2	Taustaprosessien optimointi.....	33
5.3.3	Audio- ja videotiedostot.....	33
5.3.4	Lazy Loading	33
5.3.5	PHP-versio	34
6	Kehitys, testaus ja tuotanto.....	34
7	Yhteenveto	34
	Lähteet.....	36

Kuvat, taulukot ja kaavat

Taulukko 1. Suurimmat sisällönhallintajärjestelmät ja niiden osuudet kaikista verkkosivuista, sekä markkinaosuudet.....	2
Kuva 1. WordPressin asennusavustaja: wp-config.php tiedoston tietojen muuttaminen	7
Kuva 2. WordPressin asennusavustaja: Sivuston nimi ja pääkäyttäjän luonti	8
Kuva 3. Kirjautumisnäkyvä	9
Kuva 4. Artikkelin luominen.....	10
Kuva 5. Median lisäysnäkyvä.....	11
Kuva 6. Mediakirjasto	12
Kuva 7. Sivumallin vaihtaminen.....	13
Kuva 8. Keskustelun asetukset	14
Kuva 9. Kommenttien hallinta	15
Kuva 10. Teeman käyttöönotto	16
Kuva 11. Teeman muokkausvalikkonäkyvä.....	16
Kuva 12. Vimpainvalikko.....	17
Kuva 13. Valikon luonti osa 1.....	18
Kuva 14. Valikon luonti osa 2.....	18
Kuva 15. Valikon monitasoisuus	19
Kuva 16. Teeman muokkain	20
Kuva 17. Liitännäisen asentaminen	21
Kuva 18. Uuden käyttäjän luonti	24
Kuva 19. Käyttäjäroolien oletusluvut.....	25
Kuva 20. Perusasetukset.....	26
Kuva 21. Kirjoittamisen asetukset	27
Kuva 22. Lukemisen asetukset.....	28
Kuva 23. Keskustelun asetukset	29
Kuva 24. Mediakirjaston asetukset	30
Kuva 25. Osoiterakenteen asetukset.....	31
Kuva 26. Käyttäjä vierailee sivulla, palvelin hakee tiedot MySQL-tietokannasta ja PHP-tiedostoista, jonka jälkeen ne yhdistetään HTML-sisällöksi, joka jaetaan käyttäjälle.	32

Käytetyt termit ja lyhenteet

CMS = Content Management System eli sisällönhallintajärjestelmä on sovellus, jolla käyttäjä voi luoda, hallita ja muokata verkkosivun sisältöä ilman erikoistunutta kokemusta.

CSS = Cascading Style Sheet on WWW-dokumenteille kehitetty tyyliohjeiden laji. CSS-tiedostoon voidaan määritellä kaikille WWW-sivun elementeille tyyliä, esimerkiksi fonttikoko ja tekstin väri.

FTP = File Transfer Protocol on tiedonsiirtomenetelmä kahden tietokoneen välille.

GB = Gigabyte (suom. Gigatavu) on tietotekniikan mittayksikkö tallennuskapasiteetille

GUI = Graphical User Interface eli graafinen käyttöliittymä on tekstiin, kuviin ja käyttöliittymäelementteihin perustuva tapa käyttää tietokonetta.

HTML = HyperText Markup Language on verkkosivujen luomiseen kehitetty ohjelmointikieli.

JPG = JPG tai JPEG tulee lyhenteestä Joint Photographic Experts Group. JPG on häviöllinen kuvatiedostojen pakkausformaatti.

MB = Megabyte (suom. Megatavu) on tietotekniikan mittayksikkö tallennuskapasiteetille.

MySQL = MySQL on relaatiotietokantaohjelmisto, joka on erittäin suosittu web-palveluiden tietokantana

PHP = Ohjelmointikieli, jota sovelletaan erityisesti verkkokehityksessä skriptien tekoon.

PNG = Portable Network Graphics, häviötön bittikarttagrafiikan tallennusformaatti.

SSD = Solid-state drive, puolijohdelevy on eräänlainen tietokoneen massamuisti.

SSL = Secure Sockets Layer on salausprotokolla, jolla voidaan suojata tietoliikenne IP-verkkojen yli.

SVG = Scalable Vector Graphics on kaksiulotteisten vektorikuvien kuvauskieli, joka mahdollistaa kuvan skaalauksen ilman kuvan pikselöitymistä.

URL = Uniform Resource Locator on uniikki osoite Internetissä olevalle tiedostolle.

WYSIWYG = What You See Is What You Get. Kaikki mikä näkyy editorissa, tulee näkyviin juuri sellaisenaan julkaistulla sivulla.

1 Johdanto

Tämän opinnätetyön tavoitteena on tutkia erilaisten sisällönhallintajärjestelmien eroja ja opastaa näistä käytetyimmän, WordPressin, asennuksen ja käyttöä. WordPress valikoitui käsiteltäväksi sisällönhallintajärjestelmäksi, sillä se on markkinoiden käytetyin ja helppokäyttöisin. Lisäksi työssä käsitellään myös verkkosännöintiä ja sen tarjoajia, sillä niitä tarvitaan jollei itse vastaa isännöinnistä. Työssä tullaan esittelemään lisäosia ja teemakauppoja joista osa on maksullisia, mutta ne ovat todettu toimiviksi. Ohjeet on kirjoitettu mahdollisimman yksinkertaisesti, jotta kuka tahansa voi luoda verkkosivut WordPressillä.

Opinnätetyön alussa käsitellään mikä sisällönhallintajärjestelmä on ja tutustutaan lyhyesti muutamaan käytetyimpään. Tämän jälkeen kerrotaan verkkosännöinnistä ja sen tarjoajista. Neljännessä luvusta alkaen aletaan käsitellä varsinaisesti WordPressin asennusta ja sen jälkeen opastetaan sen käyttöä. Siinä opetetaan sisällön luonti ja muokkaus, ulkoasun mukauttaminen ja muut tärkeät asetukset ja ominaisuudet mitä oman verkkosivun luontiin tarvitaan. Viidennessä luvussa käsitellään nopeusoptimointia ja sen suurimpia ongelmia ja ratkaisuja. Kuudes luku kertoo kehitysprosessista, jota olisi hyvä noudattaa verkkosivustoja kehittäessä.

2 Sisällönhallintajärjestelmä

Sisällönhallintajärjestelmä on web-sovellus, jolla voidaan luoda, muokata ja hallita verkkosivun sisältöä. Sisällönhallintajärjestelmän graafinen käyttöliittymä (GUI) tekee sivuston tietokannan käsittelystä käyttäjäystävällistä.

Verkkosivut käyttävät HTML:ää ja CSS:ää sisällön ja muotoilun tekemiseen. Nämä ovat kaksi tärkeintä osaa verkkosivujen luonnissa. HTML luo sivun rakenteen ja CSS ulkoasun.

Sisällönhallintajärjestelmä mahdollistaa käyttäjälle verkkosivun muokkaamisen WYSIWYG-käyttöliittymällä ilman erillistä kokemusta verkkosivujen luontiin käytetyistä kielistä; JavaScriptistä, HTML:stä, CSS:stä, PHP:sta ja MySQL:stä.

Sisällönhallintajärjestelmä koostuu tyypillisesti kahdesta osasta, sisällönhallintasovelluksesta, joka mahdollistaa verkkosivun sisällön luomisen, muokkauksen ja hallinnan, sekä sisällöntoimitus-sovelluksesta, joka kokoaa ja päivittää verkkosivun muutokset automaattisesti näkyväksi. (Zesty, 2018)

2.1 Käytetyimmät sisällönhallintajärjestelmät

Sisällönhallintajärjestelmien helppokäyttöisyyden ja suosion myötä useat eri tahot ovat julkaisseet omia versioitaan ja näistä omat versionsa. Kolmen käytetyimmän joukossa ovat WordPress, Joomla ja Drupal. (Taulukko 1) Kaikki näistä ovat ilmaisia, avoimen lähdekoodin ohjelmistoja, joilla on suuri aktiivinen yhteisö. Avoin lähdekoodi takaa ohjelmiston jatkuvan kehityksen ja tuen uusimpiin Internet-teknologioihin.

Sisällönhallintajärjestelmän valinnassa on tärkeää muistaa tavoitteet, tekninen osaaminen, budjetti ja mitä haluaa sivuston tekevän.

Taulukko 1. Suurimmat sisällönhallintajärjestelmät ja niiden osuudet kaikista verkkosivuista, sekä markkinaosuudet. (W3Techs, 2021)

CMS	WordPress	Shopify	Joomla	Squarespace	Wix	Drupal
Osuus kaikista verkkosivuista %	40,7	3,4	2,1	1,6	1,5	1,5
Markkinaosuus %	64,6	5,4	3,3	2,5	2,4	2,4

2.1.1 WordPress

WordPress on edellä mainituista helppokäyttöisin. Vaikka se alun perin luotiin blogi-alustaksi sen jatkuvasti kasvava valikoima teemoja, liitännäisiä ja vimpaimia mahdollistaa sen käytön myös muunlaisten, monimutkaisempien sivustojen luomiseen.

WordPressin käyttö ei vaadi teknistä osaamista. Sen käyttö on intuitiivista ja se on helppo asentaa nopeasti. WordPress on voimakas työkalu web-kehittäjille, jotka rakentavat sivuston asiakkaille, ja minimaalisen käyttöopastuksen jälkeen, asiakas itse voi ottaa ohjat sivuston hallinnasta. (Rackspace, 2018)

2.1.2 Joomla

Joomla on hieman monimutkaisempi käyttää kuin WordPress, mutta tarjoaa monipuolisemmat ominaisuudet kehittäjille. Kuten WordPress, Joomla on helppo ja nopea asentaa. (Rackspace, 2018)

2.1.3 Drupal

Drupal on erittäin voimakas kehittäjäystävällinen työkalu monipuolisten sivustojen rakentamiseen, mutta kuten kaikki voimakkaat työkalut, sen käyttö vaatii asiantuntemusta ja kokemusta. Kuitenkin Drupalin helppokäyttöisyyttä parannetaan jatkuvasti. (Rackspace, 2018)

3 Verkkosisännöinti ja sen tarjoajat

WordPress-sivun luonti vaatii myös verkkosisännöintipalvelun. Yleensä verkkosivuja tekevillä yrityksillä on omat palvelimet, jolle WordPress asennetaan, tai jos yksityishenkilöllä on käytössään oma palvelin, voidaan myös sitä käyttää. Jos kuitenkin halutaan luoda verkkosivu itse, eikä ole mahdollisuuksia omaan palvelimeen, on hankittava verkkosisännöintipalvelu.

3.1 Verkkoisännöinti

Verkkoisännöinti on palvelu, jossa asiakas vuokraa kiintolevytilaa omaa verkkosivuaan tai muita verkkopalveluita varten. Asiakkaalle annetaan perustyökalut kiintolevytilan ylläpitämiseen. Myös muita palveluita on saatavilla, kuten oma sähköpostiosoite tai sovellukset verkkosivujen ylläpidon helpottamiseksi. Verkkoisännöintipalveluun saa yleensä liitettyä oman IP-osoitteen ja verkkotunnuksen.

3.2 Verkkoisännöinnin tarjoajia

Parhaimpia verkkoisännöintipalveluita ovat muun muassa Bluehost, Tsohost, InMotion Hosting, 1&1 IONOS ja HostGator. Nämä palvelut ovat kuukausihinnoiteltuja ja hinnat ovat varsinkin peruspalveluissa hyvin alhaisia ja vaihtelevat yleensä noin kolmesta viiteen euroon. Hyvällä verkkoisännöinnin tarjoajalla tulisi olla mahdollisuus ainakin automaattisiin päivityksiin, tietoturvapalvelu, sekä ympärivuorokautinen tuki ja osaava henkilökunta. (Techradar, 2021)

3.2.1 Bluehost

Bluehostilla on oma VPS-pohjainen (virtuaalinen yksityinen palvelin) arkkitehtuuri, joka mahdollistaa optimaalisen toimivuuden WordPressille sen sijaan, että palvelimelle olisi tehty vain peruskonfiguraatiot.

Bluehostin tarjoama peruspaketti tarjoaa 50GB SSD-tallennustilaa, yhden verkkosivun, ilmaisen verkkotunnuksen vuodeksi ja 50 Amerikan dollarin edestä markkinointikrediittejä. Muita ominaisuuksia kaikissa Bluehostin paketeissa ovat ilmainen SSL-sertifikaatti, rajaamaton MySQL tietokanta, sivuston analytiikka, rajaton määrä aliverkkotunnuksia, sekä Bluehost Marketplace, josta käyttäjät voivat saada käyttöönsä maksullisia teemoja ja liitännäisiä halvempaan hintaan. Uusille asiakkaille on tarjolla myös ilmainen Blue Spark-palvelu, joka on suunniteltu auttamaan aloittelijoita WordPressiin liittyvissä ongelmissa. (Techradar, 2021)

3.2.2 TsoHost

Tsohostin peruspaketti sisältää ilmaisen verkkotunnuksen, tarvittaessa olemassa olevan sivun siirron toiselta palveluntarjoajalta, SSL-sertifikaatin puoleen hintaa, eikä rajoita siirtonopeuksia. Pakettiin kuuluu myös päivittäiset varmuuskopiot, joista voi palauttaa minkä tahansa version viimeisen 30 päivän ajalta. Palveluun kuuluu ympärivuorokautinen tuki sähköpostilla, sekä live chat ja puhelutuki aamusta keskiyöhön. Sähköpostilaatikon kapasiteetti on 200MB ja kiintolevytilaa on 100GB. (Techradar, 2021)

3.2.3 InMotion Hosting

InMotion Hosting on hieman kalliimpi kilpailijoihinsa verrattuna, mutta se ei rajoita tärkeimpiä ominaisuuksia halvemmissä tilauksissa. InMotion Hosting erottuu myös siten, että se tarjoaa WordPressiä varten 6 eritasoista vaihtoehtoa, joten tilauksen päivittämiseksi tai alentamiseksi on jätetty varaa.

Peruspakettiin kuuluu 40GB tallennustilaa, rajaton siirtonopeus ja rajattomasti sähköpostiosoitteita, esiasennettu WordPress, SSL, varmuuskopiointi, automaattiset päivitykset, SiteLock suojaus, sekä cPanel sivustonhallinta. (Techradar, 2021)

3.2.4 1&1 IONOS

Verkkosisännöinnin tarjoajista 1&1 IONOS erottuu edukseen erittäin halvalla hinnalla, noin euron kuussa ensimmäisen vuoden ajan. Se tarjoaa 25GB tallennustilaa, ei rajoita siirtonopeuksia tai sivun kävijämääriä, eikä sähköpostiosoitteita. 1&1 IONOS tarjoaa perus WordPressin hallintatoiminnot: asennusavustin, esiasennetut liitännäiset, automaattiset päivitykset, sekä ympärivuorokautisen tuen. Myös SSL ja verkkotunnus kuuluvat hintaan. (Techradar, 2021)

3.2.5 HostGator

HostGator on aloittelijalle mahdollisesti paras vaihtoehto varsinkin tietoturvan kannalta. Sen peruspakettiin kuuluu sivuston siirto, SSL-sertifikaatti, automaattinen haittaohjelmien

tunnistus ja poisto, rajattomasti sähköposteja, sekä rajaton siirtonopeus ja tallennustila. (Techradar, 2021)

4 WordPressin asentaminen ja käyttö

4.1 Asennus

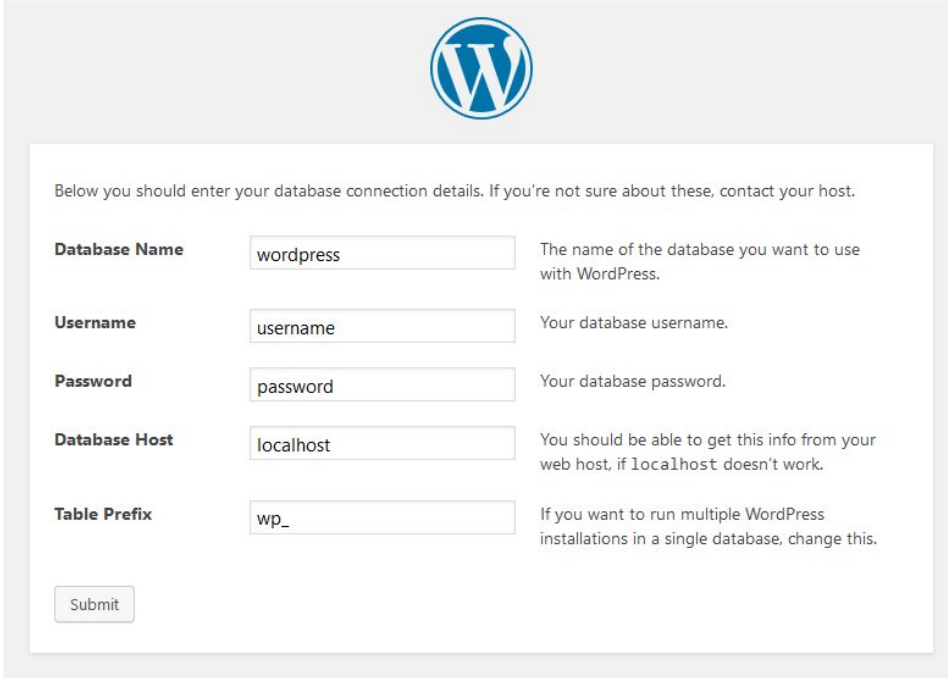
WordPressin asennus on helppoa ja tapahtuu nopeasti jopa aloittelijalta. Jos käytössä on verkkosisäntöintipalvelu, saa WordPressin yleensä valmiiksi asennettuna, mutta aina ei näin kuitenkaan ole.

Perusasennus tapahtuu seuraavasti:

Aluksi ladataan WordPressin asennuspaketti ja puretaan se. Tämän jälkeen web-palvelimelle luodaan WordPress-tietokanta, sekä MySQL-käyttäjä, jolla on oikeudet muokata tietokantaa. Asennuspaketti sisältää tiedoston nimeltä wp-config-sample.php, jonka nimi tulee muuttaa muotoon wp-config.php. Tähän tiedostoon myös muutetaan seuraavat muuttujat: DB_NAME – tietokannan nimi, joka luotiin aiemmin, DB_USER – tietokantakäyttäjän nimi, sekä DB_PASSWORD – tietokantakäyttäjälle määritetty salasana. Tämän jälkeen sijoitetaan asennuspaketin tiedostot haluamaasi kansioon palvelimelle. Lopuksi ajetaan WordPressin asennusohjelma web-selaimella. Tämä tapahtuu menemällä osoitteeseen <http://example.com/wp-admin/install.php>. Tämä avaa selaimessa WordPressin kuuluisan viiden minuutin asennusavustajan.

Jos wp-config.php tiedostoa ei löydy tai siinä on jokin ongelma, avustaja avaa ensin näkymän, jossa tulee syöttää tietokannan tiedot. (Kuva 1)

Kuva 1. WordPressin asennusavustaja: wp-config.php tiedoston tietojen muuttaminen

The image shows the WordPress installation database configuration screen. At the top center is the WordPress logo. Below it, a text instruction reads: "Below you should enter your database connection details. If you're not sure about these, contact your host." The form contains five input fields, each with a label and a description:

Field Label	Input Value	Description
Database Name	wordpress	The name of the database you want to use with WordPress.
Username	username	Your database username.
Password	password	Your database password.
Database Host	localhost	You should be able to get this info from your web host, if localhost doesn't work.
Table Prefix	wp_	If you want to run multiple WordPress installations in a single database, change this.

At the bottom left of the form is a "Submit" button.

Asennusavustaja pyytää syöttämään sivuston nimen, luomaan pääkäyttäjätunnukset ja kertomaan, haluaako hakukoneiden indeksoivan sivua. Näitä voidaan muuttaa myöhemmin. (Kuva 2)

Kuva 2. WordPressin asennusavustaja: Sivuston nimi ja pääkäyttäjän luonti.

Welcome

Welcome to the famous five-minute WordPress installation process! Just fill in the information below and you'll be on your way to using the most extendable and powerful personal publishing platform in the world.

Information needed

Please provide the following information. Don't worry, you can always change these settings later.

Site Title

Username
Usernames can have only alphanumeric characters, spaces, underscores, hyphens, periods, and the @ symbol.

Password
Strong
Important: You will need this password to log in. Please store it in a secure location.

Your Email
Double-check your email address before continuing.

Search Engine Visibility Discourage search engines from indexing this site
It is up to search engines to honor this request.

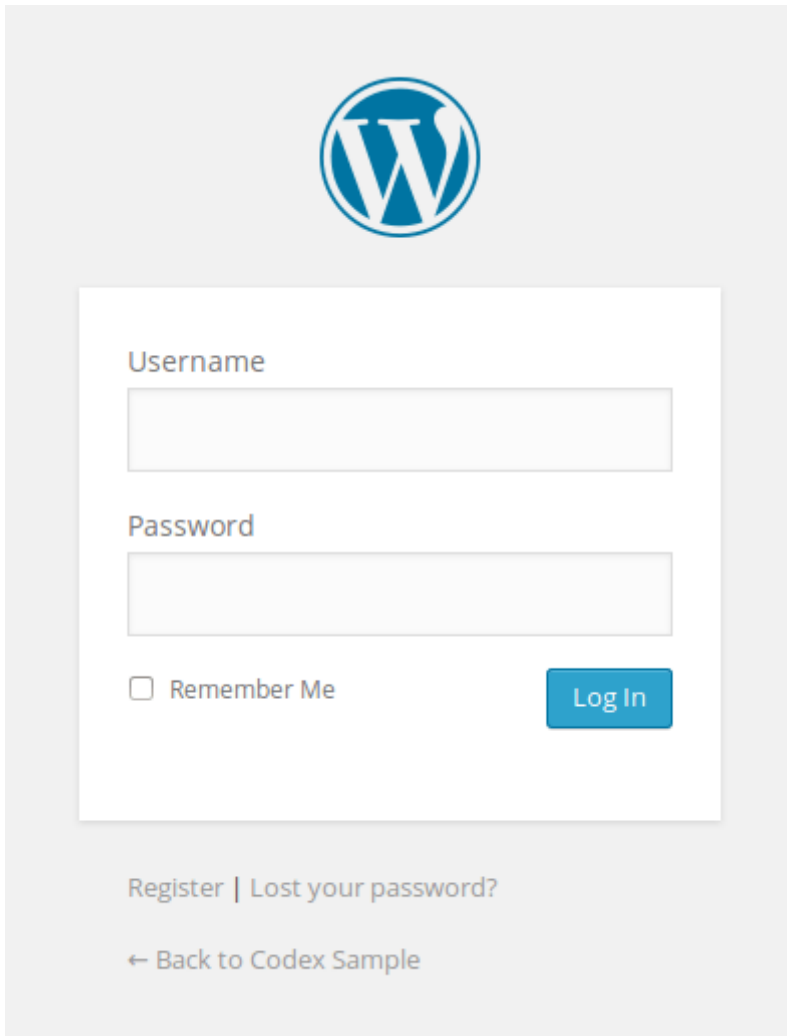
(WordPress, How to install WordPress, 2020 -b)

4.2 Kirjautuminen ja ohjausnäky

Ohjausnäkyyn, tai jos sivusto on salasanasuojattu, kirjautuessa sivusto kysyy käyttäjän tunnuksia. (Kuva 3)

Pääset kirjautumisnäkyyn lisäämällä verkkotunnuksen perään wp-admin-tekstin. Joissain teemoissa sivustolla on valmiiksi linkki tai lomake, jolla käyttäjät voivat kirjautua.

Kuva 3. Kirjautumisnäkyvä

The image shows the WordPress login interface. At the top center is the WordPress logo, a blue circle with a white 'W'. Below the logo is a white rectangular form with a light gray border. Inside the form, there are two input fields: 'Username' and 'Password'. Below the 'Password' field is a checkbox labeled 'Remember Me'. To the right of the checkbox is a blue button with the text 'Log In'. Below the form, there are two links: 'Register | Lost your password?' and '← Back to Codex Sample'.

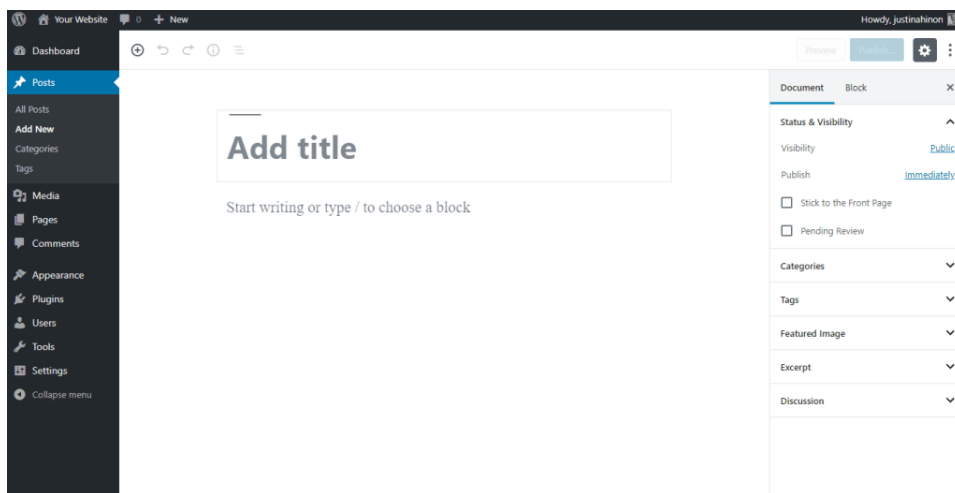
Kirjauduttaessa pääkäyttäjätunnuksilla avautuu ohjausnäkyvä (englanniksi dashboard). Ohjausnäkyvän tarkoituksena on antaa pääkäyttäjälle yleiskatsaus sivun tapahtumista. Näkyvää voi muokata omien tarpeiden mukaisesti. Pääkäyttäjä voi esimerkiksi lukea uusimmat uutiset, tarkastella uusimpia luonnoksia, lukea sivuston käyttäjien kommentteja ja selvittää sivuston suosiota analytiikan avulla. (WordPress, First steps with WordPress, 2020 - a)

4.3 Artikkelit

Artikkelit ovat esimerkiksi uutisia tai blogikirjoituksia, jotka näkyvät sivulla yleensä käänteisessä järjestyksessä, uusin ylimpänä. Artikkelin alla on yleensä kommenttikenttä, johon lukija voi jättää kommentin artikkeliin liittyen.

Uuden artikkelin voi lisätä painamalla ohjausnäytön Artikkelit-painiketta (eng. Post) ja sen jälkeen valitsemalla Lisää uusi (eng. Add new). Ylimpään kenttään kirjoitetaan artikkelin otsikko (eng. Title) ja sen alapuolella olevaan kenttään itse artikkeli. Tarpeen vaatiessa voidaan artikkelille lisätä muun muassa kategoria (eng. Category) ja avainsanoja (eng. Tag). Artikkelin voi julkaista painamalla Julkaise-painiketta (eng. Publish). (Kuva 4) (WordPress, First steps with WordPress, 2020 -a)

Kuva 4. Artikkelin luominen

4.3.1 Otsikko

Otsikossa voidaan käyttää mitä tahansa kirjaimia ja merkkejä, sillä WordPress muodostaa otsikosta selkeän ja URL-kelpoisen version. Saman otsikon käyttämisestä useasti tulisi välttää, etteivät artikkelit mene sekaisin ja se voi aiheuttaa myös indeksointiongelmia.

4.3.2 Sisältö

WordPressin versio 5.0:n jälkeen editori muuttui täysin erilaiseksi. Nykyään käytetään palikoita (eng. Blocks), joista valitaan, halutaanko lisätä tekstiä, kuvia tai vaikkapa koodiesimerkki artikkeliin. Palikoita voidaan muokata joko visuaalisena tai tekstiversiona. Visuaalisessa versiossa palikat näkyvät samalla tavalla kuin ne näkyvät julkaistunakin, kun taas tekstiversiossa palikan sisältö näytetään HTML-koodina.

4.3.3 Esikatselu

Esikatselu-painiketta (eng. Preview) painamalla voidaan tarkastella miltä artikkeli näyttää sivustolla julkaistuna ja varmistaa, että se on varmasti julkaisukelpoinen. Tallenna luonnos-painike (eng. Save draft) tallentaa artikkelin luonnoksena, jota voidaan myöhemmin palata tarkastelemaan ennen julkaisua.

4.3.4 Kategoriat ja avainsanat

Artikkelit voidaan luokitella kategorioihin, joka helpottaa niiden tarkastelua ohjausnäkyssä, sekä niiden esittämistä itse sivulla.

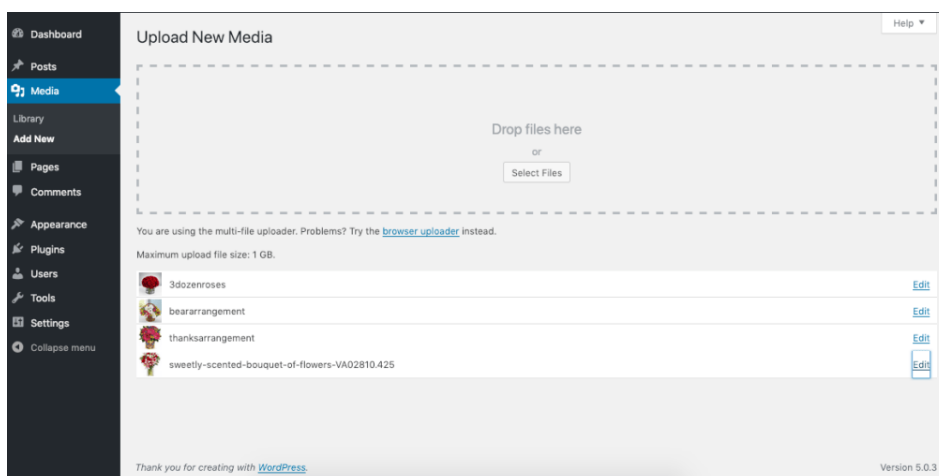
Avainsanoilla voidaan luokitella artikkelit sisällön perusteella ja ne yleensä ovat artikkelissa esiintyviä aiheita tai muita tärkeitä sanoja. Avainsanat helpottavat myös artikkeleiden näkymistä hakukoneille.

4.4 Mediakirjasto

Media koostuu kuvista, videoista, äänitteistä ja tiedostoista, jotka lataat ja käytät sivulla.

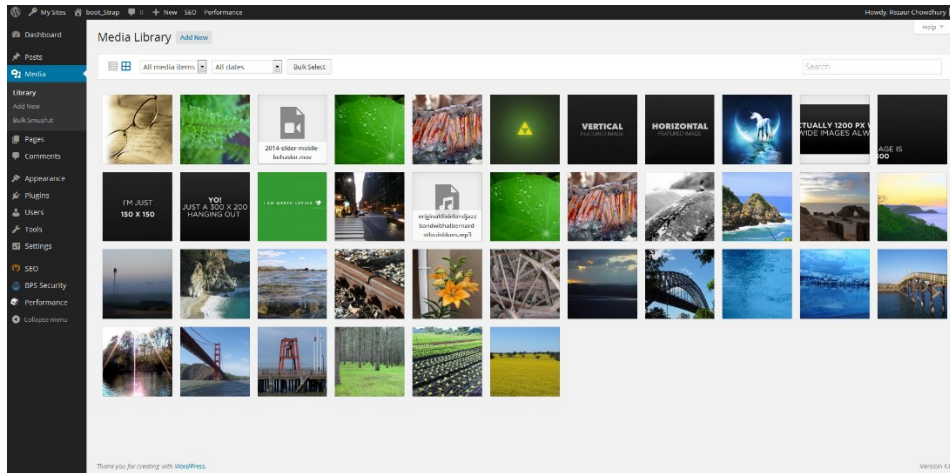
Yleensä mediatiedosto liitetään suoraan artikkeliin tai sivulle, mutta jos tiedosto ei tule heti käyttöön täytyy käyttää median lisäyssivua. (Kuva 5)

Kuva 5. Median lisäysnäky

Sivustolle ladattuja mediatiedostoja voidaan tarkastella ja muokata Media – Kirjasto -sivulla, jossa ne näkyvät ruudukkoasetelmassa. (Kuva 6)

Kuva 6. Mediakirjasto

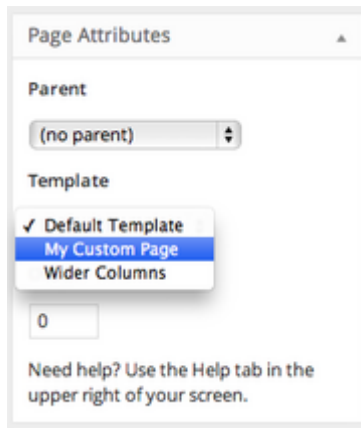

4.5 Sivut

Vaikka WordPress alun perin luotiinkin blogialustaksi, voi sillä luoda nykyään tavallisiakin verkkosivuja. Sivut on tarkoitettu esittämään ajasta riippumatonta tietoa, kuten ”Yhteystiedot” ja ”Tietoa meistä” tyyppiset sivut. Sivuja voi tarkastella Sivut-välilehdellä (eng. Pages) ja luoda uuden sivun painamalla Lisää uusi (eng. Add new). Sivujen luonti tapahtuu samalla tavalla kuin artikkeleiden.

Vaikka verkkosivun eri sivujen halutaan näyttävän usein samantyyllisiltä, joskus halutaan tietyn sivun tai sivujoukon näyttävän hieman erilaiselta. Tämä onnistuu sivumalleilla (eng. Templates). Oletuksena WordPress käyttää sivumallia nimeltä page.php, mutta joidenkin teemojen mukana tulee käytettäväksi myös muita valmiita sivumalleja tai halutessaan käyttäjä voi luoda itse oman sivumallin. Tämä kuitenkin vaatii hieman PHP-koodin osaamista. Sivumallin voi vaihtaa sivun luontivaiheessa oikeasta reunasta. (Kuva 7)

Kuva 7. Sivumallin vaihtaminen

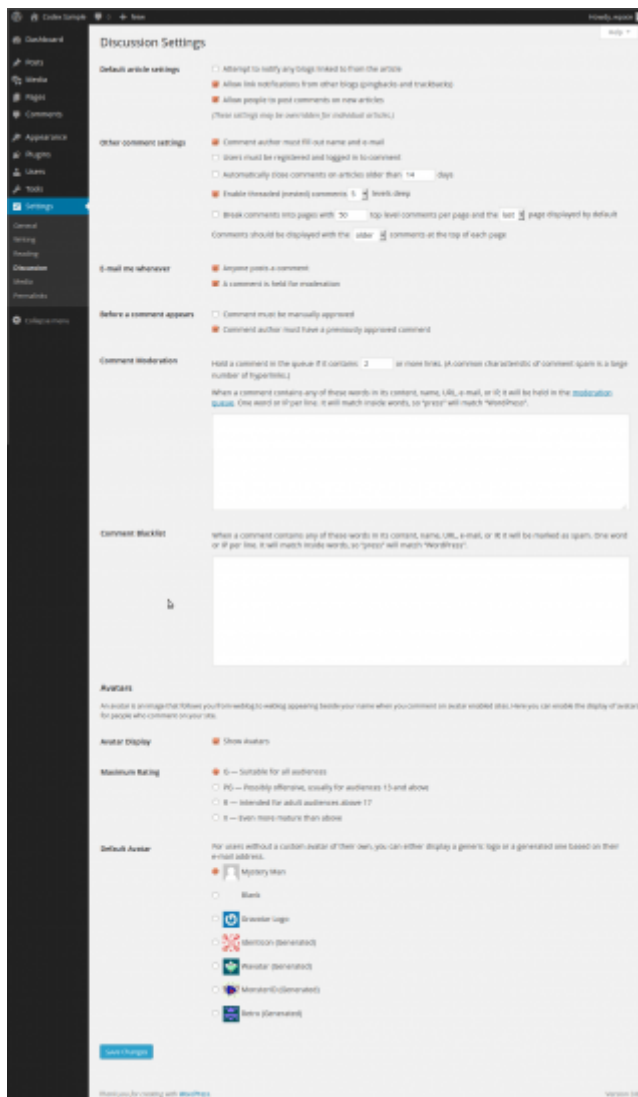
4.6 Kommentit

Kommenttien avulla verkkosivun kävijät voivat keskustella ylläpitäjän tai toistensa kanssa artikkelista tai sivusta, jonka kommenttikentässä ovat. Kommentit voidaan näyttää saman tien tai niitä voidaan rajoittaa vaatimalla ensin pääkäyttäjän tai jonkun muun moderaattorin hyväksynnän tai poistaa ne käytöstä kokonaan. Kommentointi-valikosta (eng. Comments) voi tarkastella kaikkia vastaanotettuja kommentteja.

4.6.1 Kommentoinnin asetukset

Ennen kommentoinnin sallimista on hyvä tarkistaa kommentoinnin asetukset, jotka löytyvät asetusvalikosta (eng. Settings) kohdasta Keskustelu (eng. Discussion) (Kuva 8). Asetusten muuttaminen helpottaa ylläpitäjää vähentämään turhien kommenttien määrää.

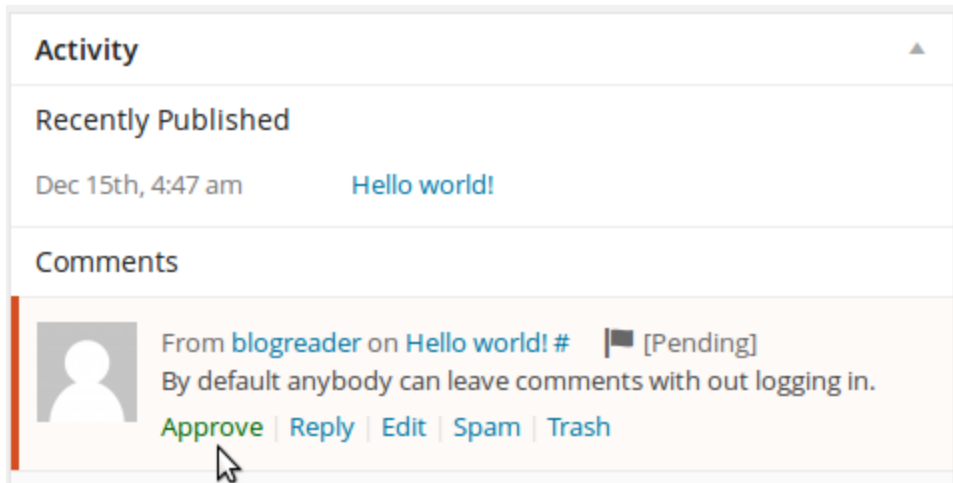
Kuva 8. Keskustelun asetukset

4.6.2 Kommenttien hallinta

Ylläpitäjät voivat tarkistaa saapuneet kommentit Kommentit-sivulta tai halutessaan lisätä vimpaimen (eng. Widget) ohjausnäkyymään. Ylläpitäjä voi hyväksyä (eng. Approve), vastata (eng. Reply), muokata (eng. Edit), merkitä kommentin roskapostiksi (eng. Mark as spam) tai siirtää kommentin roskakoriin (eng. Trash). (Kuva 9)

Kuva 9. Kommenttien hallinta

4.7 Ulkoasu

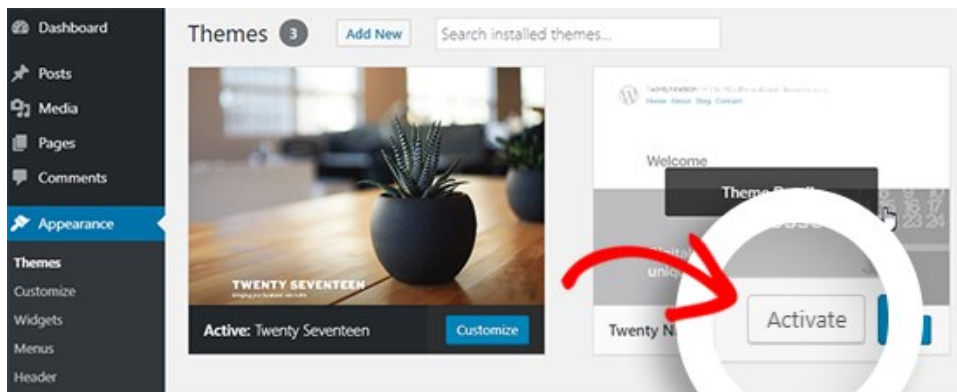
Ulkoasuvalikosta (eng. Appearance) voidaan muokata teemaa, sivuston yleisiä tyyliasetuksia, vimpaimia (eng. Widgets), navigointivalikoita (eng. Menu), sivuston otsikkoaluetta (eng. Header), taustaa (eng. Background) tai käyttää teeman muokkainta.

4.7.1 Teemat

Teemojen (eng. Themes) avulla sivuston ulkoasua voidaan muokata monipuolisesti ja hallitusti. Teema on kokoelma tiedostoja, jotka tuottavat sivuston ulkoasun. Teeman avulla voidaan muokata sivun ulkoasua ilman, että koko sivuston koodi muuttuu. Teema sisältää yleensä kuvatiedostoja (.jpg, .png, yms.), tyyli-tiedostoja (.css) ja muita tarvittavia kooditiedostoja, esim. sivumalleja.

WordPressiin asennuksen mukana tulee aina uusin WordPressin oma teema (Tänä vuonna Twenty-Twenty), sekä edellisen vuoden teema (Twenty-Nineteen), mutta siihen on ladattavissa useita ilmaisia, yritysten, kuin yksityistenkin tekemiä teemoja, joita voi vaihtaa teemavalikosta. (Kuva 10)

Kuva 10. Teeman käyttöönotto

4.7.2 Teeman muokkaaminen

Muokkausvalikosta (eng. Customize) (Kuva 11) voidaan muuttaa tiettyjä teeman ominaisuuksia, kuten sivun identiteettitietoja, värejä, navigaatiovalikoita, vimpaimia, kotisivua, sekä lisättyä CSS:ää.

Kuva 11. Teeman muokkausvalikkonäkymä

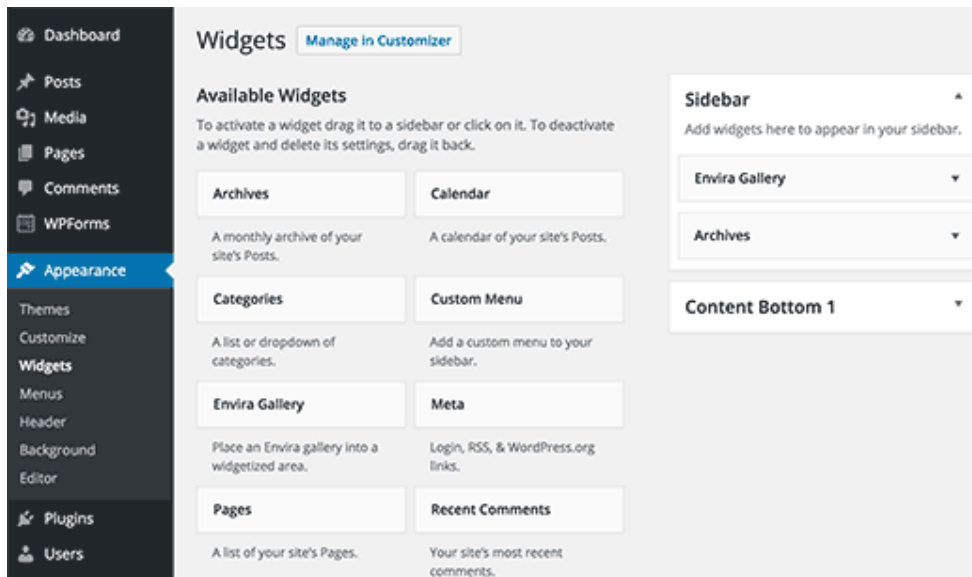
4.7.3 Pienisohjelmat

Pienisohjelmat (eng. Widgets) mahdollistavat ominaisuuksien lisäämisen sivuston pienisohjelma-alueille, joka yleensä on sivupalkki, mutta voi olla periaatteessa missä tahansa kohtaa. Oletuspienisohjelmia ovat muun muassa navigaatiovalikko, kalenteri,

hakutoiminto ja viimeisimmät artikkelit. Pienoisohjelmat ovat pääosin itsestään toimivia koodipätkiä, jotka tuottavat tietyn toiminnon.

Pienoisohjelmien käyttö ei vaadi kokemusta koodaamisesta ja niitä voidaan lisätä, poistaa ja järjestää uudelleen tarpeen vaatiessa. (Kuva 12)

Kuva 12. Pienoisohjainvalikko

4.7.4 Valikot

WordPressissä voi itse luoda navigaatiovalikoita. Ulkoasuvalikon valikot-sivulla määritellään ensin valikolle nimi, jotta siihen voidaan lisätä linkkejä. (Kuva 13)

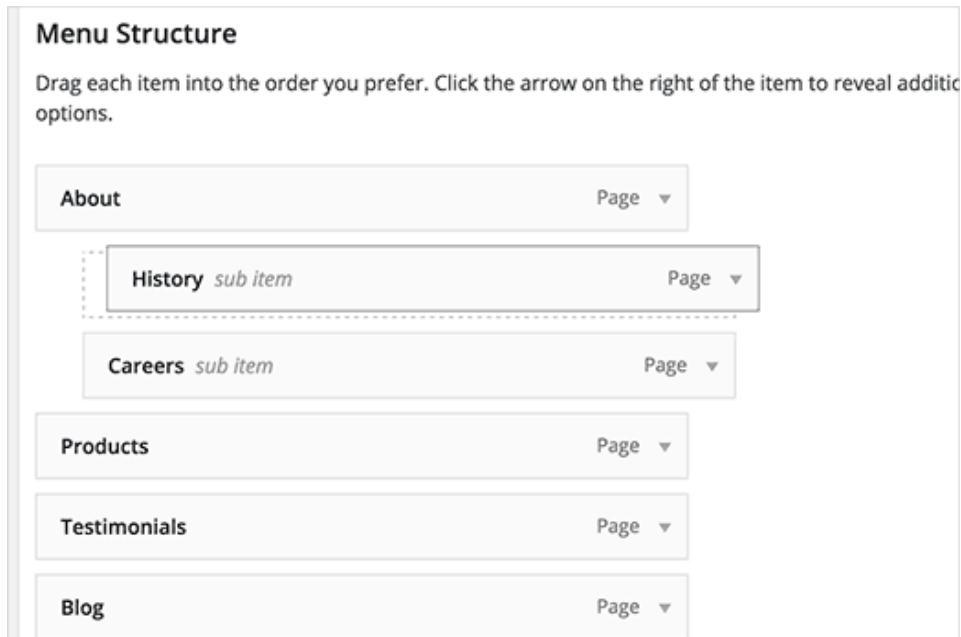
Kuva 13. Valikon luonti osa 1

Tämän jälkeen valitaan listalta kaikki halutut sivut tai muut omat linkit, jotka valikkoon halutaan ja mihin sijaintiin valikko sijoitetaan teemassa. (Kuva 14)

Kuva 14. Valikon luonti osa 2

Valikosta voidaan tehdä myös monitasoinen, jolloin hiirellä painamalla tai sen päällä pitämällä yleisesti tulee esiin pudotusvalikko (eng. Dropdown) joka sisältää ylempään sivuun liittyviä usein käytettyjä alasivuja. (Kuva 15).

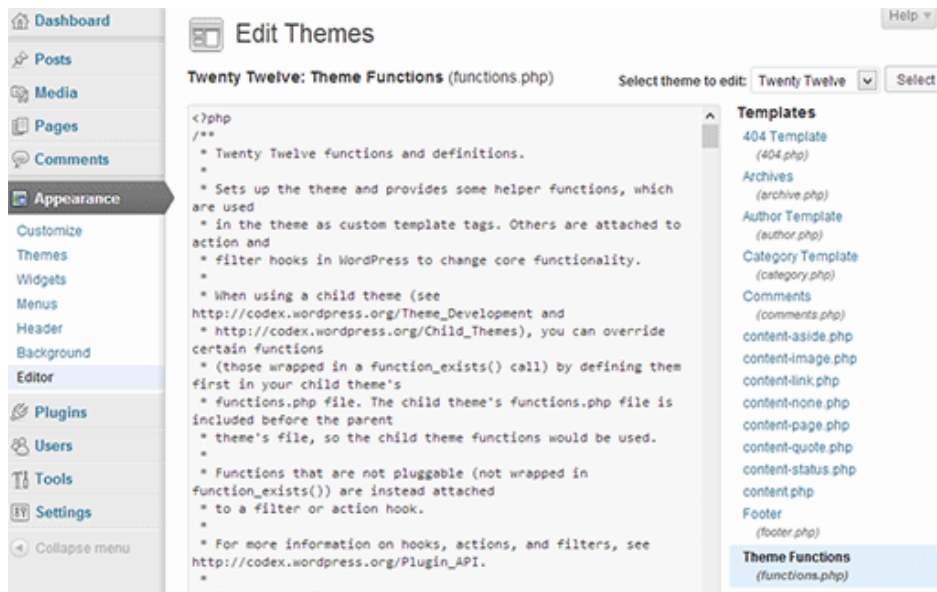
Kuva 15. Valikon monitasoisuus

4.7.5 Muokkain

WordPressiin on sisäänrakennettu muokkain, jonka avulla voi halutessaan tarkastella ja muokata teeman koodia. Pääkäyttäjän tulee valita ensin teema, jota tarkastellaan ja sen jälkeen oikealla oleva valikko näyttää teeman sisältämät PHP, JavaScript ja CSS-tiedostot. (Kuva 16) Näitä tiedostoja muokatessa täytyy noudattaa erityistä varovaisuutta, sillä muokkain ei itse tee varmuuskopioita tiedostoista, joten jos muokkauksesta aiheutuu virhe, joka kaataa sivuston, ei sitä voida korjata muokkaimella sen sulkemisen jälkeen. Siksi onkin hyvä ottaa muokkaamastaan tiedostosta itse varmuuskopio ennen muokkauksen aloittamista, jotta virheelliset tiedostot voidaan korjata helposti.

Kuva 16. Teeman muokkain

Teeman muokkaimen käyttöä tulisi välttää ja mieluummin muokata näitä tiedostoja esimerkiksi FTP-liittymän kautta. Usein jos asiakkaalla on käytössään pääkäyttäjätunnukset, on tältä käyttäjältä silti piilotettu muokkain kokonaan, ikävien tilanteiden välttämiseksi.

4.7.6 Maksulliset teemat

Mikäli WordPressin valmiit tai muut ilmaisteemat eivät miellytä, voidaan ostaa ammattilaisten tekemiä valmisteemoja. Esimerkiksi ThemeForest ja Templatemonster-sivustot tarjoavat keskimäärin 20-100 euron hintaan laadukkaita teemoja. Ostetuissa teemoissa tulee kuitenkin muistaa sama kuin itsetehdyissä, ne saattavat olla tietoturvariski mikäli koodiin on jäänyt haavoittuvuuksia.

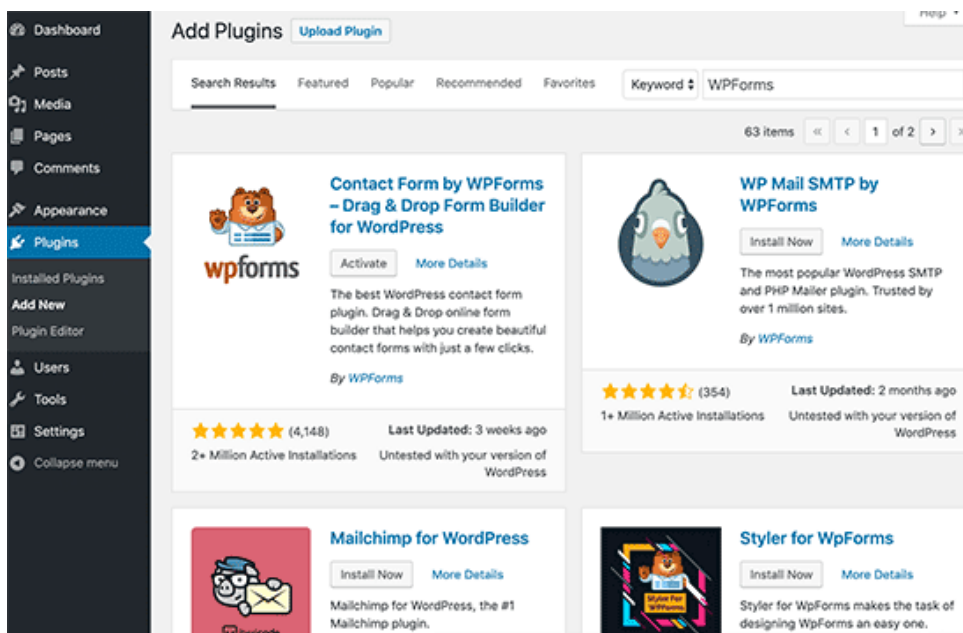
4.8 Liitännäiset

WordPressin liitännäiset (eng. Plugin) ovat php-skriptejä, joilla voidaan laajentaa WordPressin toiminnallisuutta. Niillä voidaan lisätä uusia tai parantaa jo olemassa olevia ominaisuuksia. WordPress-sivut eivät vaadi liitännäisiä toimiakseen, mutta niillä saadaan helpotettua ylläpitoa tai julkaistun sivua käyttöä.

Liitännäisiä valitessa tulee ottaa huomioon, että suurin osa niistä on ilmaisia, eikä niihin välttämättä ole saatavilla tekijän tarjoamaa tukea. WordPressin sivuilta ladatut liitännäiset ovat perusteellisesti testattuja, joten niitä on turvallista käyttää, mutta täytyy kuitenkin muistaa, että jotkut niistä saattavat olla vielä kehitysvaiheessa ja täydellistä toimintaa ja yhteensopivuutta ei voida taata.

Ylläpitäjä voi asentaa liitännäiset hakemalla niitä liitännäisvalikosta, jolloin halutun liitännäisen voi asentaa sivulleen napin painalluksella. (Kuva 17)

Kuva 17. Liitännäisen asentaminen

Liitännäisen voi asentaa myös manuaalisesti, jos sitä ei löydy WordPressin omasta hakemistosta tai palvelin ei tue automaattista asennusta. Tässä tilanteessa liitännäisen tiedostot täytyy sijoittaa wp-content/plugins/-kansioon, joka löytyy WordPressin asennussijainnista. Kun tiedostot on laitettu oikeaan sijaintiin, liitännäinen näkyy asennettujen liitännäisten listassa, josta sen voi aktivoida.

4.8.1 Esimerkkejä hyödyllisistä liitännäisistä

WordPressin liitännäisten valikoima on valtava ja välillä omaan käyttötarkoitukseen soveltuvan liitännäisen löytäminen voi olla hankalaa. Ohessa muutama lisäosa, jotka helpottavat sivuston muokkaamista ja joihin löytyy suhteellisen helposti tukea.

4.8.2 WooCommerce

WooCommerce on liitännäinen, jonka avulla voi luoda tehokkaan verkkokaupan. Se on tällä hetkellä suosituin verkkomyynti-liitännäinen, sillä sitä käyttää yli neljä miljoonaa verkkosivua. (WPBeginner, 24 must have WordPress plugins for business websites, 2020 -b)

4.8.3 Yoast SEO

Yoast SEO on hakukoneoptimointiin käytettävä liitännäinen, jonka avulla saa helpommin vierailijoita hakukoneiden kautta. Se auttaa muun muassa metatunnisteiden ja sivustokarttojen luonnissa. Myös edistyneen XML-kartan luominen onnistuu nopeasti, jotta Google ymmärtää paremmin sivuston rakennetta. (WPBeginner, 24 must have WordPress plugins for business websites, 2020 -a)

4.8.4 WPML

WordPress ei suoraan mahdollista helppoa monikielisyyttä sivuilla, joten WPML helpottaa sivujen ja artikkeleiden käännösten luomista ja muokkausta. (WPBeginner, 24 must have WordPress plugins for business websites, 2020 -a)

4.8.5 WPForms

WPForms on lomakkeiden tekoon tarkoitettu liitännäinen, jonka "raahaa ja pudota"-tyylinen muokkain tekee lomakkeiden luomisesta helppoa. WPFormsilla voi luoda kaikenlaisia lomakkeita uutiskirjeen tilaamisesta kyselyihin. Se myös integroituu kaikkiin suosittuihin markkinointi ja maksualustoihin, joten tehokkaiden lomakkeiden luonti onnistuu nopeasti. (WPBeginner, 24 must have WordPress plugins for business websites, 2020 -a)

4.8.6 Advanced Custom Fields

Advanced Custom Fields (ACF) on liitännäinen, jonka avulla voidaan luoda lisämuokkausenttiä kaikkialle WordPressiin. Näiden kenttien tiedot voidaan asettaa näkyviin sivulla pienellä PHP-koodin lisäyksellä haluttuihin malleihin.

4.8.7 Akismet

Akismet on roskapostin suodatusliitännäinen, joka tarkistaa kaikki kommentit ja poistaa näkyvistä kaikki jotka vaikuttavat roskapostilta. Automaattisesti poistettuja kommentteja voidaan palauttaa myöhemmin moderaattorien toimesta mikäli viesti joka ei ole roskapostia on vahingossa poistettu. (Automattic, 2021)

4.9 Käyttäjät

Käyttäjävalikossa (eng. Users) voidaan lisätä, poistaa tai muokata sivuston käyttäjiä. Käyttäjille voidaan tehdä massamuutoksia käyttäjäryhmän perusteella. Käyttäjävalikko näyttää käyttäjät käyttäjätunnuksen mukaisessa järjestyksessä.

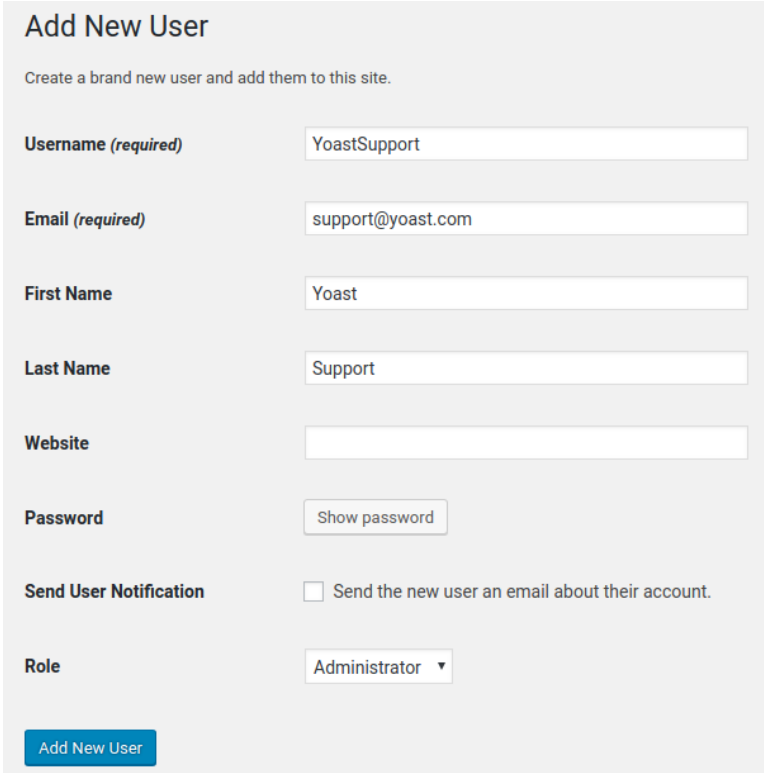
4.9.1 Käyttäjän lisääminen

Lisää uusi käyttäjä-painiketta (eng. Add new) painamalla, voidaan luoda uusi käyttäjä, joka voi kirjautua sivustolle. Sivulle voidaan sallia avoin rekisteröityminen kaikille käyttäjille, jolloin rekisteröinti tapahtuu osoitteessa <http://example.com/wp-register.php>. Riippumatta kyseisestä asetuksesta, käyttäjiä voi silti lisätä myös käyttäjävalikon kautta.

Uutta käyttäjää luodessa vaaditaan käyttäjänimi, sähköpostiosoite, salasana, sekä rooli. Muita tietoja ovat muun muassa käyttäjän etu- ja sukunimi, häneen liittyvä verkkosivu, sekä valinta lähetetäänkö uuden käyttäjän sähköpostiin ilmoitus hänelle luodusta käyttäjästä.

(Kuva 18)

Kuva 18. Uuden käyttäjän luonti

Add New User

Create a brand new user and add them to this site.

Username (required) YoastSupport

Email (required) support@yoast.com

First Name Yoast

Last Name Support

Website

Password Show password

Send User Notification Send the new user an email about their account.

Role Administrator ▾

Add New User

4.9.2 Käyttäjäroolit

Käyttäjille määritellään roolit, joilla voidaan päättää mitä käyttäjät voivat ja eivät voi sivustolla tehdä. WordPressissä on viisi ennalta määriteltyä roolia: Pääkäyttäjä (eng. Administrator), päätoimittaja (eng. Editor), kirjoittaja (eng. Author), avustaja (eng. Contributor) ja tilaaja (eng. Subscriber).

Pääkäyttäjällä on oikeudet kaikkiin sivuston hallintaominaisuuksiin, päätoimittaja voi julkaista ja muokata kaikkia artikkeleita, kirjoittaja voi julkaista ja muokata omia artikkeleitaan, avustaja voi kirjoittaa ja muokata artikkeleita, muttei julkaista niitä ja tilaaja voi lukea ja muokata oman käyttäjänsä asetuksia. (Kuva 19)

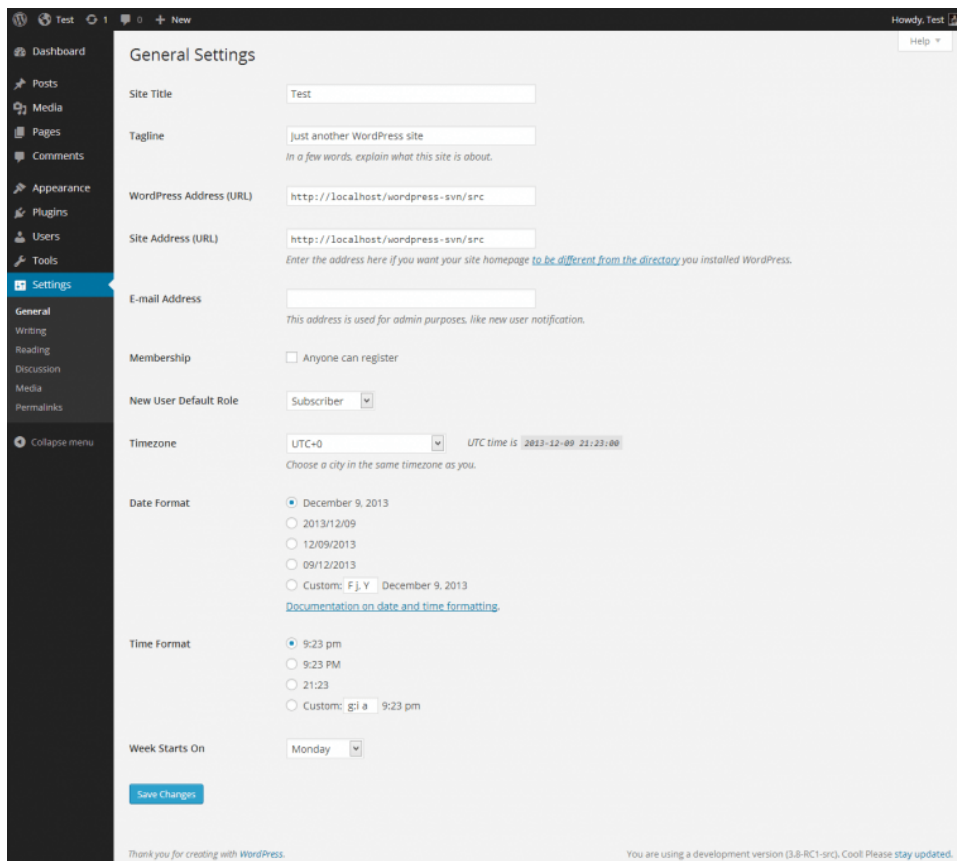
Kuva 19. Käyttäjäroolien oletusluvut

	Subscriber	Contributor	Author	Editor	Administrator
Read posts	✓	✓	✓	✓	✓
Comment on posts	✓	✓	✓	✓	✓
Edit and delete own posts		✓	✓	✓	✓
Publish own posts			✓	✓	✓
Upload files to media library			✓	✓	✓
Publish, edit and delete any post or page				✓	✓
Manage categories				✓	✓
Moderate comments				✓	✓
Manage plugins and widgets					✓
Add or remove users					✓
Edit themes					✓

4.10 Asetukset

Aetusvalikosta (eng. Settings) avautuu oletuksena sivuston perusasetukset, josta ylläpitäjä voi muuttaa sivuston nimen ja esimerkiksi päivämäärän ja kellonajan näyttämiseen liittyviä asetuksia. (Kuva 20)

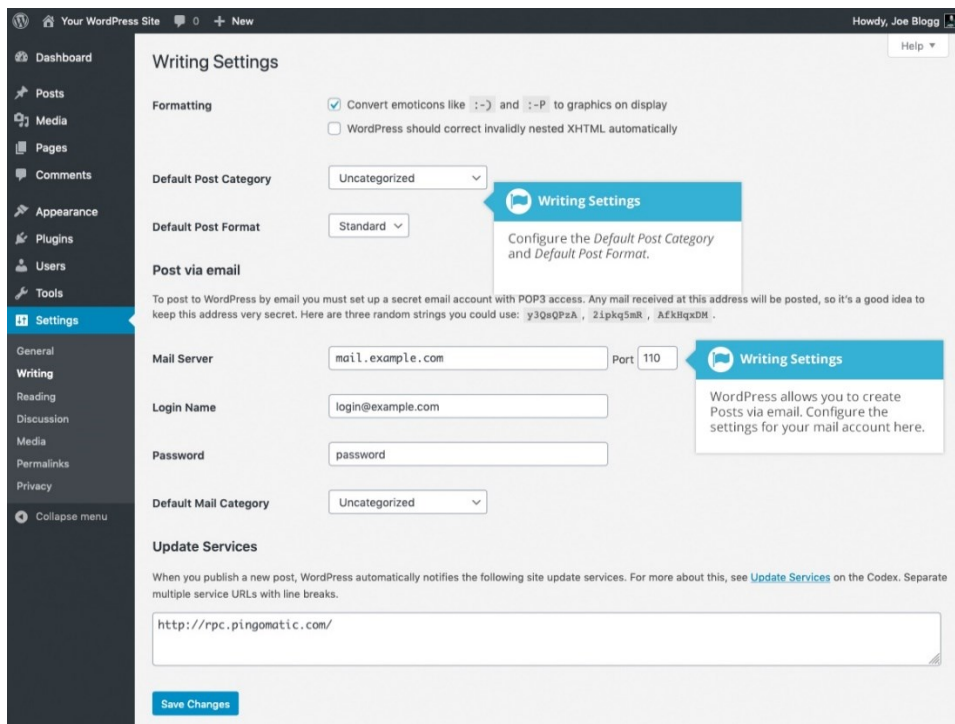
Kuva 20. Perusasetukset

4.10.1 Kirjoittamisen asetukset

Kirjoittamisen asetukset-sivulta voidaan muuttaa artikkeleiden kirjoittamiseen liittyviä asetuksia (Kuva 21). Asetuksista voidaan muuttaa esimerkiksi artikkeleiden oletuskategoria ja sähköpostilla kirjoitettavien artikkeleiden asetuksia. Jos artikkeleita haluaa kirjoittaa sähköpostilla, tarvitsee niitä varten luoda oma sähköpostiosoite, johon artikkelitekstit lähetetään. Tämä toiminto ei ole pakollinen, joten sen asetuksia ei tarvitse muuttaa, jos ei halua ottaa sitä käyttöön.

Kuva 21. Kirjoittamisen asetukset

4.10.2 Lukemisen asetukset

Lukemisen asetukset-sivulta voidaan määrittää näkykö etusivulla uusimpia artikkeleita ja kuinka monta tai jokin staattinen sivu. Myös hakukoneille näkymistä voidaan määrätä tällä sivulla, joskin on kiinni hakukoneesta noudattavatko ne tätä kieltoa. (Kuva 22)

Kuva 22. Lukemisen asetukset

Lukemisen asetukset

Kotisivusi näyttää

Uusimmat artikkelisi
 [Sivu](#) (valitse alta)

Kotisivu:

Artikkeleiden sivu:

Näytä enintään artikkelit

Uutissyötteen näyttävät enintään uusimmat merkintää

Jokaisessa syötteen artikkelissa, näytä

Koko teksti
 Poiminta

Käyttämäsi teema määrää miten sisältö esitetään selaimille. [Lue lisää syötteistä.](#)

Hakukonenäkyvyys Kiellä sivuston näkyminen hakukoneissa

On hakukoneista kiinni, noudattavatko ne tätä kieltoa.

[Tallenna muutokset](#)

4.10.3 Keskustelun asetukset

Keskustelun asetuksista voidaan määrittää kommentointiin liittyviä asetuksia, kuten poistaa kommentointi kokonaan käytöstä tai määrittää millaiset viestit tulkitaan roskapostiksi. (Kuva 23)

Kuva 23. Keskustelun asetukset

Keskustelun asetukset

Artikkelin oletusasetukset

- Yritä lähettää ilmoitus tässä artikkelissa linkitettyihin blogeihin.
- Salli linkki-ilmoitukset muista blogista (pingback ja trackback) uusien artikkelien.
- Salli kommentarit uusille artikkeleille.

(Nämä asetukset voi määrittää erikseen kullekin artikkelille.)

Muut kommentointiasetukset

- Nimi ja sähköposti tulee ilmoittaa.
- Vain rekisteröityneet ja sisäänkirjautuneet käyttäjät voivat kommentoida.
- Sulje kommentointi automaattisesti yli 14 päivää vanhoille artikkeleille.
- Näytä valinta-uusi avautuvan hyväksymäsi kommentit. Tämä mahdollistaa niiden käyttämisen.
- Ota käyttöön sivukäiset kommentit. Tuoja määrä: 5
- Iäkkä kommentit sivuksi: 50 kommenttia per sivu ja näytä sivun loppu oletuksena.
- Näytä vanhemmat kommentit kunkin sivun ylläpuolella.

Lähetä minulle sähköposti aina, kun

- Joku jättää kommentin.
- Kommentti odottaa arviointia.

Ennen kuin kommentti näytetään:

- Kommentti on hyväksyttävä kään.
- Kirjoittajan aikasemasta kommentista ainakin yhden tulee olla hyväksytyt.

Kommenttien arviointi

Sinä kommentit arviointijonoon, jos se sisältää yli linkkiä. Suuri linkkien määrä on yleinen roskapostin piirre.

Jos kommentin sisältöä, kommentin kirjoittajan nimeä, kotisivun osoitetta, sähköpostia tai IP-osoitetta on jokin seuraavista sarakista, sinä se [poistetaan](#). Ennen saraksi/IP-osoitteen poistamista nimeähdöllä. Sama voi myös esiintyä pidemmän sanan osana, esimerkiksi "prev" löytyy sanasta "WordPress".

Kommenttien estoalue

Jos kommentin sisältöä, kommentin kirjoittajan nimeä, kotisivun osoitetta, sähköpostia tai IP-osoitetta on jokin seuraavista sarakista, merkitse se roskaposti. Ennen saraksi/IP-osoitteen nimeähdöllä. Sama voi myös esiintyä pidemmän sanan osana, esimerkiksi "prev" löytyy sanasta "WordPress".

Avatar kuvat

Avatar on kuva, joka näkyy nimen vieressä kun kommentit sivustolla, jossa on avatar-tuki. Tästä voit ottaa sen käyttöön sivustollasi kommentoiville henkilöille.

Avatarin näyttö

- Näytä Avatar-kuvat.

Luokittelu

- G — Sopiva kaikille käyttäjille
- PG Luokitellut graavatit voivat sisältää provosoivasti puheita, mutta eivät ole liian väkivalta.
- R Luokitellut graavatit voivat sisältää esimerkiksi kiroa, väkivaltaa, alastomuutta tai muita huumeiden käyttöä.
- X Luokitellut Graavatit saattavat sisältää väkivaltaa kuvakkeita tai haitallista väkivaltaa.

Oletuskuva

Valitse avatar, joka näytetään, mikäli kommentoijalla ei ole omaa avatar-kuva.

- Luottamaton henkilö
- Tyhjä
- Gravatar-logo
- Identicon (Luo avatar sähköpostiosoitteen perusteella)
- Wavatar (Luo avatar sähköpostiosoitteen perusteella)
- MonsterID (Luo avatar sähköpostiosoitteen perusteella)
- Retto (Luo avatar sähköpostiosoitteen perusteella)

[Selaa muutamia](#)

4.10.4 Mediakirjaston asetukset

Tällä sivulla voidaan määrittää kuvien maksimikoot pikseleinä kun ne lisätään mediakirjastoon, sekä sen että järjestetäänkö tiedostot kuukauden ja vuoden mukaan nimettyihin kansioihin. (Kuva 24)

Kuva 24. Mediakirjaston asetukset

Mediakirjaston asetukset

Kuvien koot

Alla listatut koot määrittävät kuvien maksimikoot pikseleinä, kun kuvia lisätään mediakirjastoon.

Koko	Leveys	<input type="text" value="150"/>
	Korkeus	<input type="text" value="150"/>
☒ Rajaa kuva annettuihin mittoihin (oletuksena kuvan koko on suhteellinen)		
Keskikokoinen	Leveys maks.:	<input type="text" value="300"/>
	Korkeus maks.:	<input type="text" value="300"/>
Suuri	Leveys maks.:	<input type="text" value="1024"/>
	Korkeus maks.:	<input type="text" value="1024"/>

Tiedostojen sijainti

Järjestä siirtämäni tiedostot kuukauden ja vuoden mukaan nimettyihin kansioihin

[Tallenna muutokset](#)

4.10.5 Osoiterakenteen asetukset

WordPress-sivuston URL-osoitteet ovat yleensä monimutkaisia, mutta niitä voidaan myös muuttaa asetuksista. Esimerkiksi <http://example.com/?p=123> on huono linkki, sillä kyseisestä osoitteesta on mahdotonta päätellä mitä /?p=123 tarkoittaa, joten esimerkiksi <http://example.com/2020/04/esimerkki-artikkeli/> kertoo heti minä vuonna, missä kuussa ja mistä artikkelista on kyse ja näin voi helposti katsoa esimerkiksi kaikki kyseisen kuukauden artikkelit poistamalla “esimerkki-artikkeli/” osan lopusta. (Kuva 25)

Kuva 25. Osoiterakenteen asetukset

Osoiterakenteen asetukset

WARNING:
Changing your permalinks settings can seriously impact your search engine visibility. It should almost never be done on a live website.
[Learn about why permalinks are important for SEO.](#)

WordPressin käyttämän osoiterakenteen voi räätälöidä. Tämä voi parantaa osoitteiden ulkoasua, käytettävyyttä ja yhteensopivuutta. [Avainsanoja](#) on olemassa koko joukko ja tässä on muutama esimerkki päästäksesi alkuun.

Yleiset asetukset

Riisuttu

Päivämäärän ja nimen mukainen

Kuukauden ja nimen mukainen

Numeron mukainen

Artikkelin nimi

Mukautettu rakenne

Saataavilla olevat avainsanat:

Valinnaiset

Kategorioiden ja avainsanojen URL-osoitteille voi antaa oman etuliitteen. Syöttämällä tähän esimerkiksi `arkisto` kategorioiden osoitteet olisivat muotoa `http://medicalfinland.fi/arkisto/yleinen/`. Jos tämä kenttä on tyhjä, oletusarvo tulee käyttöön.

Kategorioiden peruskansio

Avainsanojen peruskansio

[Tallenna muutokset](#)

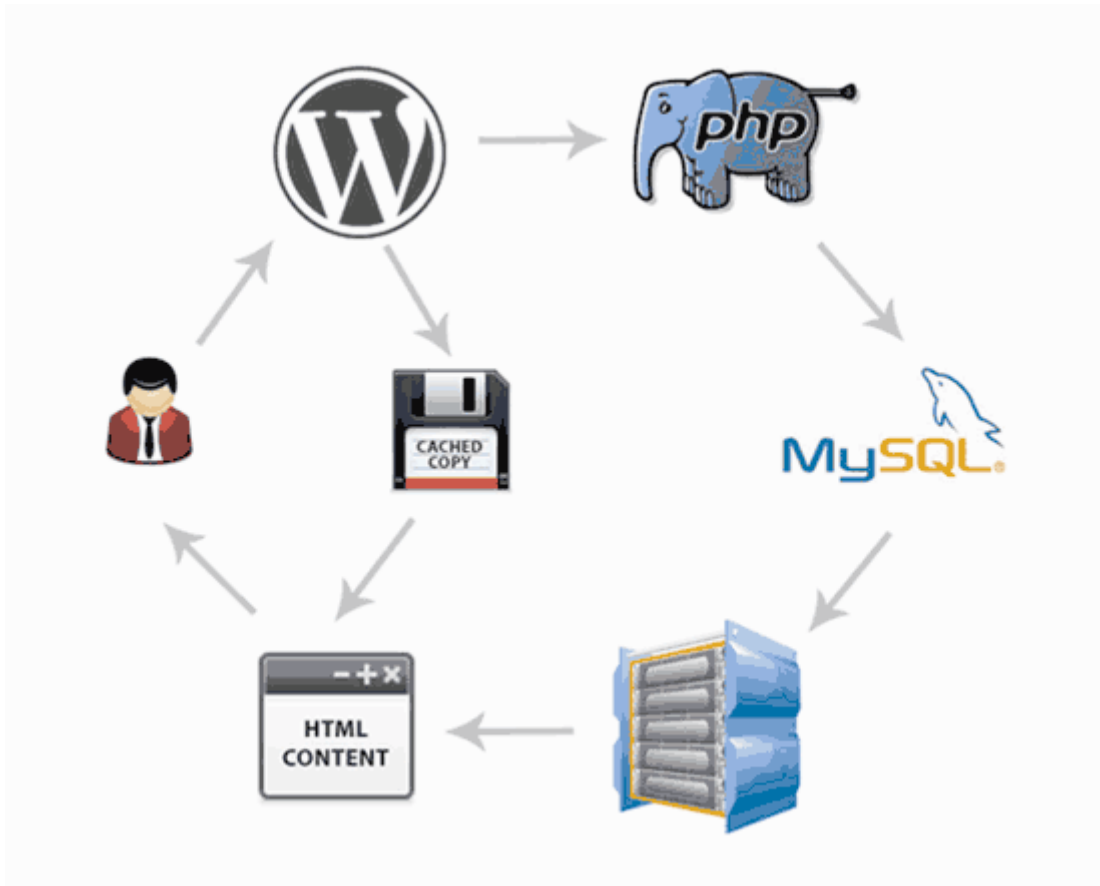
5 WordPress-sivuston nopeusoptimointiprosessi

5.1 Välimuisti-liitännäinen

WordPress-sivut ovat dynaamisia. Tämä tarkoittaa, että ne kootaan kun joku vierailee sivulla tai artikkelissa. Sivua kootessa, WordPress käy läpi prosessin löytääkseen tarvittavat tiedot, koota kyseiset tiedot ja näyttää ne vierailijalle. Tässä prosessissa on monia vaiheita ja se voi hidastaa sivustoa jos on samanaikaisesti useita vierailijoita.

Sen sijaan, että koko sivunluontiprosessi käytäisiin joka kerta (Kuva 26), välimuisti-liitännäinen luo kopion sivusta kun se ladataan ensimmäisen kerran ja jakaa välimuistiversiota jokaiselle seuraavalle käyttäjälle. (WPBeginner, WordPress performance speed, 2020 -b)

Kuva 26. Käyttäjä vierailee sivulla, palvelin hakee tiedot MySQL-tietokannasta ja PHP-tiedostoista, jonka jälkeen ne yhdistetään HTML-sisällöksi, joka jaetaan käyttäjälle.

5.2 Kuvien optimointi

Kuvat elävöittävät sisältöä ja parantavat sitoutuvuutta, mutta jos niitä ei ole optimoitu ne saattavat haitata sivuston käyttöä enemmän kuin helpottaa sitä. Sivustolle laitettavat kuvat tulisi optimoida kuvankäsittelyohjelmalla ennen kuin ne ladataan WordPressiin tai siihen tarkoitettulla liitännäisellä. (WPBeginner, WordPress performance speed, 2020 -a)

5.3 Parhaita käytäntöjä

5.3.1 Sivuston pitäminen ajan tasalla

WordPress, teemat ja liitännäiset on hyvä pitää ajan tasalla. Päivityksissä tulee usein myös tietoturvapäivityksiä, sekä hojelmointivirheiden korjauksia, jolloin niiden prosessit nopeutuvat. (WPBeginner, WordPress performance speed, 2020 -a)

5.3.2 Taustaprosessien optimointi

Näitä ovat esimerkiksi varmuuskopioinnit, cron-työt ajastettujen artikkeleiden julkaisuun ja päivitysten tarkistamiseen, sekä hakukoneiden ja muiden hakurobottien sisältöhaut.

Cron-työt eivät hidasta sivua merkittävästi, mutta varmuuskopioinnit tulisi ajastaa hetkiin jolloin sivustolla ei ole suurta kävijämäärää, esimerkiksi yöaikaan. Sisältöhakuja tulee tarkastella Googlen Hakukonsolista, sillä usein virheeseen johtaneet haut saattavat hidastaa tai jopa aiheuttaa reagoimattomuutta. (WPBeginner, WordPress performance speed, 2020 -a)

5.3.3 Audio- ja videotiedostot

Vaikka audio- ja videotiedostoja voi ladata suoraan WordPressiin, ne kannattaa kuitenkin ladata muuhun palveluun kuten YouTube, Vimeo, DailyMotion, SoundCloud, jne. ja upottaa sivulle. Näin sivusto hakee ne palveluiden palvelimilta ja näyttää sen omalla sivulla, muttei vie tilaa sivuston palvelimelta. (WPBeginner, WordPress performance speed, 2020 -a)

5.3.4 Lazy Loading

Jos sivustolla on paljon kuvia, videoita ja kuvagallerioita, voidaan Lazy Loadingilla (epäsynkronisella latauksella) ladata ainoastaan ne, jotka ovat käyttäjälle näkyvissä sillä hetkellä. Pois näkyvistä olevat mediat korvataan placeholder-kuvilla. Kun käyttäjä selaa sivua alaspäin, sivu lataa esiin tulevat kuvat. (WPBeginner, WordPress performance speed, 2020 -a)

5.3.5 PHP-versio

WordPress on kehitetty pääosin PHP-ohjelmointikielellä. Uudempi PHP 7 on kaksi kertaa nopeampi kuin edeltäjänsä, joten sen päivittäminen antaa yleensä ison lisän nopeuteen. (WPBeginner, WordPress performance speed, 2020 -a)

6 Kehitys, testaus ja tuotanto

Tyypillisesti verkkosivustoprojektilla on kolme koodiympäristöä: kehitys, testaus ja tuotanto, jotka olisi hyvä pitää erillisillä palvelimilla. Jokaisella tulisi olla oma tietokanta ja erilliset WordPress-asennukset.

Valtaosa verkkosivun kehityksestä tapahtuu kehitysympäristössä, jossa luodaan uudet ominaisuudet ja hoidetaan huoltotyöt. Testiympäristössä varmistetaan uusien ominaisuuksien toimivuus ennen niiden julkaisua. Testiympäristön data tulisi olla mahdollisimman yhtäläinen tuotantoympäristön datan kanssa. Tuotantoympäristö on versio verkkosivuista, jolla käyttäjät vierailevat ja ovat vuorovaikutuksessa.

Mikäli ei ole mahdollisuutta erilliseen testiympäristöön, tulisi ainakin olla erilliset kehitys- ja tuotantoympäristöt, eikä tuotantoon tulisi julkaista mitään mitä ei ole huolellisesti testattu kehitysvaiheessa. (Messenlehner & Coleman, 2019, pp. 66-67)

Lisäksi sivustosta kannattaa säilyttää useampaa varmuuskopiota eri vaiheista ongelmatilanteiden varalta.

7 Yhteenveto

Opinnäytetyön tavoitteena oli luoda kattava opas verkkosivujen luomiseen WordPressillä ja sivuta hieman muita sisällönhallintajärjestelmiä, sekä verkkoisännöintiä. WordPressin valinta muiden sisällönhallintajärjestelmien joukosta oli helppo sen suosion ja helppokäyttöisyyden ansiosta. Alunperin blogialustaksi luotu WordPress on aikojen saatossa muovautunut käteväksi järjestelmäksi monipuolistenkin verkkosivujen luomiseen. Lisäksi alusta on kirjoittajalle entuudestaan tuttu työelämästä. Työtä voidaan käyttää myös apuvälineenä

pienissä yrityksissä, joille verkkosivujen luominen on tarpeellista, eikä ole esimerkiksi varaa maksaa kalliista sivujen suunnittelusta. Opinnäytetyö sisältää kaiken tarvittavan tiedon varsinaisesta sivuston luonnista, mutta isännöintipalveluiden, sekä julkaisun jälkeisen hallinnan.

Alussa käytiin läpi markkinoiden kolme sisällönhallintajärjestelmää, joita olisi voinut olla hieman useampikin esittelyssä. Verkkosisännöinnin vuonna 2020 suosituimmat palveluntarjoajat esiteltiin lyhyesti. Tähän olisi voinut avata myös prosessia jossa itse hoidetaan isännöinti. Varsinainen "asennus ja käyttö"- osuus on esitetty selkeästi ja johdonmukaisesti, WordPressin oletusvalikon järjestyksen mukaisesti, jotta työtä mahdollisesti oppaana käyttävän on helppo seurata kunkin ominaisuuden sijaintia ja toimintaa. Luvussa käsitellään myös teemoja ja vimpaimia, joiden luomisesta olisi voitu kirjoittaa tarkemmin. Niiden poisjättäminen työstä johtuu kuitenkin siitä, ettei tavallinen käyttäjä yleensä luo kokonaan omaa teemaa vaan käyttää jotain valmista, josta sitten muokkaa haluamansa näköisen. Sama pätee myös vimpaimiin, sillä niihin vaaditaan yleensä Javascriptin osaamista ja useimmiten tarvittavat vimpaimet löytyvät ilmaisina. Ohjeiden jälkeen esiteltiin lyhyesti nopeusoptimoinnin yleisiä käytäntöjä. Näihin olisi voinut syventyä myös tarkemmin, mutta ne eivät ole sivuston luomisen kannalta välttämättömiä. Viimeisenä käsiteltiin tuotantoprosessia, jota on hyvä noudattaa ikävien virheiden välttämiseksi.

Lähteet

Automattic. (2021). *Akismet*. <https://akismet.com/>

Messenlehner, B.; & Coleman, J. (2019). *Building Web Apps with WordPress: WordPress as an Application Framework* (ss. 66-67). O'Reilly Media Inc.

Rackspace. (2018). *CMS comparison: Drupal, Joomla, and WordPress*.

<https://support.rackspace.com/how-to/cms-comparison-drupal-joomla-and-wordpress/>

Techradar. (2020). *Best WordPress hosting providers*.

<https://www.techradar.com/news/best-wordpress-hosting-providers>

W3Techs. (2021). *Content management*.

https://w3techs.com/technologies/overview/content_management

WordPress. (2020 -a). *First steps with WordPress*.

<https://wordpress.org/support/article/first-steps-with-wordpress/>

WordPress. (2020 -b). *How to install WordPress*.

<https://wordpress.org/support/article/how-to-install-wordpress/>

WPBeginner. (2020 -a). *24 must have WordPress plugins for business websites*.

<https://www.wpbeginner.com/showcase/24-must-have-wordpress-plugins-for-business-websites/>

WPBeginner. (2020 -b). *WordPress performance speed*.

<https://www.wpbeginner.com/wordpress-performance-speed/>

Zesty. (2018). *What is a content management system?*

<https://www.zesty.io/mindshare/marketing-technology/what-is-a-content-management-system-cms-the-complete-guide/>